

Aan de raad van de gemeente
Woudenberg
Postbus 16
3930 EA WOUDENBERG

VERZONDEN 24 DEC 2021

DATUM	24 december 2021	TEAM	BEI / IBT Financieel toezicht
NUMMER	823C1A3F	REFERENTIE	Mw. M.W.J. van den Broek
UW BRIEF VAN	8-11-2021	DOORKIESNUMMER	06 – 361 034 55
UW NUMMER		E-MAILADRES	maria.van.den.broek@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	geen	ONDERWERP	Beoordeling begroting 2022

Geachte raad,

Wij hebben de door u vastgestelde begroting 2022 beoordeeld. In deze brief leest u onder welke vorm van toezicht uw gemeente in 2022 valt en wat dit inhoudt.

Bevindingen en beoordeling

U heeft de begroting 2022 en de jaarrekening 2020 van uw gemeente tijdig aan ons toegestuurd. Wij hebben beoordeeld of de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Dit betekent dat wij onderzoeken of de structurele baten ieder jaar de structurele lasten dekken en of de ramingen realistisch zijn. Wanneer de begroting niet structureel en reëel in evenwicht is, dan moet aannemelijk zijn dat dit evenwicht uiterlijk in het laatste jaar van de meerjarenraming wordt hersteld en blijft.

Tweede herstelplan

Vanwege de preventieve status van uw gemeente, heeft u op 1 juli een Eerste herstelplan vastgesteld. Dit plan hebben wij na het zomerreces met elkaar besproken. Daarbij heb ik mijn kritische toon van mijn brief van 14 juli uitgelegd en heeft u mij meegenomen in het door u gekozen proces om uw financiële positie te verbeteren. Via deze brief complimenteer ik u en spreek ik mijn waardering uit over de manier waarop u dit proces van bijsturing in gezamenlijkheid hebt aangevlogen. Hoewel ik me realiseer dat het door u vastgestelde Tweede herstelplan forse consequenties heeft binnen uw gemeente, stemt het me goed u te kunnen meedelen dat wij hebben geoordeeld dat daarmee de meerjarenraming in uw begroting tijdig wordt hersteld en behouden blijft. Dit omdat wij de maatregelen uit het Tweede herstelplan (met de uitwerking van denkrichtingen 3, 76 en 80) als voldoende hard en haalbaar beoordelen. Bij ons oordeel hebben we ook het door u op 13 december 2021 ondertekende amendement meegenomen.

*Toezichtregime beoordeling 2022: **Repressief toezicht***

Toetsingscriteria en beoordeling

Ons oordeel baseren wij op de kaders en criteria genoemd in:

1. de Gemeentewet (artikel 203);
2. de Algemene Wet Bestuursrecht (titel 10:2);
3. het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
4. het gemeenschappelijk financieel toezichtkader GTK 2020 (gemeenten) van 9 april 2019;
5. onze begrotingsrichtlijnen en toetsingsaspecten (onze brief van 31 maart 2021).

Onze goedkeuring is niet meer nodig

U heeft op 23 december het Tweede herstelplan en de Uitwerking denkrichtingen 3, 76 en 80 bezuinigingsdialoog vastgesteld. Dit herstelplan heeft u aangepast met een amendement wat u in gezamenlijkheid heeft ondertekend op 13 december. Met de vaststelling hiervan zijn de eerder vastgestelde taakstellingen uit de begroting 2022 concreet en reëel ingevuld.

Het structurele en reële evenwicht in uw meerjarenraming is daarmee tijdig hersteld. Dit betekent dat de structurele baten voldoende zijn om de structurele lasten te dekken. U kunt uw begroting direct uitvoeren. Onze goedkeuring is niet meer nodig.

Wel verzoeken wij u om ons onderstaande stukken toe te sturen om zo de financiële ontwikkelingen van uw gemeente te kunnen volgen:

- de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling;
- de documenten uit de Planning en Controlcyclus, zoals de kadernota en de voor- en najaarsrapportage.

Aandachts- en verbeterpunten

Wij hebben ons oordeel over het structurele en reële begrotingsevenwicht gevormd met behulp van de in het GTK 2020 opgenomen kaders en begrippen. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u kortheidshalve naar Hoofdstuk 7 van het GTK 2020.

De toetsing van uw begroting en meerjarenraming aan dit kader geeft aanleiding tot de volgende aandachts- en verbeterpunten:

- ***Versterken weerstandsvermogen***

U heeft in de raming van uw begroting ruimte opgenomen om uw weerstandsvermogen te versterken. Op die manier maakt u uw financiële positie robuuster voor de risico's en onzekerheden die op uw pad liggen. Wij vinden dit een verantwoord besluit en willen u hiermee complimenteren.

- ***Herijking gemeentefonds***

U verwacht een nadeelgemeente te zijn voor wat betreft de herijking van het gemeentefonds. Er is nog veel onzekerheid over de uiteindelijke definitieve effecten van de herijking. Zolang er geen duidelijkheid is, hoeft u nog geen rekening te houden met deze herverdelingseffecten. U heeft de herverdeling meegenomen in de paragraaf weerstandsvermogen als risico omdat dit uw financiële positie in de toekomst kan verslechteren.

- ***Stelpost jeugdzorg***

Op 18 mei jl. heeft de Commissie van Wijzen uitspraak gedaan en advies gegeven over het geschil tussen Rijk en gemeenten over de structurele financiering van de jeugdzorg. Het Rijk heeft besloten in 2022 € 1,314 miljard extra beschikbaar te stellen voor de tekorten bij gemeenten vanwege de jeugdzorg. In lijn met de voorgaande jaren kunt u het gemeentelijk aandeel in de extra gelden oormerken als structureel dekkingsmiddel.

Voor de jaren vanaf 2023 is er nog onzekerheid over de (omvang van de) extra middelen voor de jeugdzorg. Een nieuw kabinet zal hierover moeten besluiten. In afwachting van de besluitvorming staan wij toe in uw begroting voor de jaarschijven 2023 tot en met 2025 een structurele stelpost te ramen. De omvang van deze stelpost is maximaal 75% van de bedragen uit de Hervormingsagenda Jeugd.

Conform de landelijk gemaakte afspraken en onze begrotingsrichtlijnen hebt u de stelpost benoemd als risico in de risicoparagraaf. Dit heeft u opgenomen in het programmarisico Algemene uitkering.

De Hervormingsagenda Jeugd komt voort uit de bestuurlijke afspraken die de VNG en het Rijk op 2 juni 2021 over de jeugdhulp hebben gemaakt. U reserveert zo'n 50% van de extra jeugdzorggelden voor deze hervormingsagenda. Op die manier anticipeert u op de nodige investeringen die u de komende jaren hierin verwacht te moeten doen.

- **Kapitaalgoederen**

Dit jaar hebben we bij onze beoordeling van uw begroting extra aandacht geschonken aan de kwaliteit van de paragraaf "Onderhoud Kapitaalgoederen". In onze begrotingsrichtlijnenbrief van 31 maart 2021 hebben we een aantal bijzondere onderwerpen benoemd.

Wij hebben de actualiteit van de beheerplannen onderzocht. Als richttermijn voor een actueel beheerplan wordt maximaal vijf jaar ten opzichte van het begrotingsjaar gehanteerd. Een beheerplan dat gehanteerd wordt bij de begroting 2022 mag dus niet eerder vastgesteld zijn dan in 2017. Uw raad kan gemotiveerd afwijken van deze vijf jaar, mits dit opgenomen is in de paragraaf "Onderhoud kapitaalgoederen". Wij hebben geconstateerd dat dit o.a. voor de nota IBOR (2014), de nota meerjarig onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen (2015) en de nota maatschappelijk vastgoed beleid (2015) niet het geval is. U bent voornemens om de nota meerjarig onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen in 2022 te actualiseren en de actualisatie van de nota maatschappelijk vastgoed beleid zal op zijn vroegst plaatsvinden in 2023.

U heeft eerder besloten om het achterstallig onderhoud op het beheer en onderhoud van verhardingen op te lossen. Hiervoor zet u incidentele middelen in. Wij vragen uw aandacht voor voldoende onderhoud, zodat zoveel mogelijk wordt voorkomen dat opnieuw achterstallig onderhoud zal ontstaan.

- **Realiteit van de ramingen ombuigingen en taakstellingen**

Ombuigingen en taakstellingen worden beoordeeld op hardheid en haalbaarheid. Dit betekent dat beoordeeld wordt of uw bezuinigingen en taakstellingen concreet onderbouwd zijn en op programmaniveau zijn ingevuld. Met de vaststelling van het, door u geamendeerde, Tweede herstelplan (en de Uitwerking denkrichtingen 3, 76 en 80 bezuinigingsdialoog) heeft u besloten tot dekkingsmaatregelen. Deze ombuigingen en/of taakstellingen hebben wij beoordeeld op hardheid en haalbaarheid. Wij hebben vastgesteld dat deze bezuinigingen en taakstellingen concreet en op programmaniveau zijn ingevuld. Ook vinden wij de hardheid en haalbaarheid en de onderbouwing voldoende. Wij vragen u ons actief te informeren over de voortgang van het bezuinigingstraject en over eventuele ontwikkelingen die van negatieve invloed zijn op het financieel herstel.

- **Financiële scan**

Uw gemeente heeft deelgenomen aan de pilot financiële scans. U heeft naar aanleiding van het onderzoek een rapport ontvangen met conclusies en aanbevelingen. Met deze aanbevelingen bent u aan de slag gegaan. Met een plan van aanpak heeft u ons inzicht gegeven op welke manier u de aanbevelingen gaat oppakken. Het doet ons goed te constateren dat de financiële scan het inzicht van uw gemeente heeft vergroot voor toekomstige keuzes ten aanzien van het financiële beleid.

Wij vragen u bij de volgende begroting en meerjarenraming met het voorgaande rekening te houden en te verwerken in uw stukken.

Vervolg

Wij verwachten zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk vóór 1 mei 2022 een reactie van u. Daarin dient u in ieder geval concreet aan te geven hoe u met de aandachts- en verbeterpunten aan de slag gaat. Het is uw verantwoordelijkheid om (een pakket van) maatregelen te treffen om het structureel en reëel evenwicht te herstellen en te behouden. Daarnaast ontvangt uw wethouder financiën uiterlijk in het tweede kwartaal van 2022 een uitnodiging van ons om een toelichting te geven op de actuele financiële situatie van de gemeente. Dit als opmaat voor onze monitoring hoe de gemeente aan de slag gaat met de gesignaleerde aandachts- en verbeterpunten.

Wenst u een uitgebreidere toelichting op onze bevindingen, of heeft u vragen over de financiële positie van uw gemeente? Neem dan contact op met Maria van den Broek.

Tenslotte

Wij willen ook stilstaan bij het financiële toekomstperspectief voor gemeenten. De aanhoudende onzekerheid over de te verwachten rijks gelden maakt het uitvoeren van uw taken geen gemakkelijke opgave. Wij realiseren ons dat ten eerste en blijven hier bij het Rijk aandacht voor vragen. Ook voor de komende jaren zijn gemeenten genoodzaakt moeilijke keuzes te maken. Wanneer u behoefte heeft om de financiële positie van uw gemeente met ons te bespreken, gaan wij hier graag met u het gesprek over aan. Neem zo nodig tijdig contact met ons op. Vanuit onze toezichthoudende rol volgen wij de financiële positie van onze gemeenten en informeren wij u over bijzondere ontwikkelingen rondom de gemeentefinanciën.

In maart vinden in alle Utrechtse gemeenten gemeenteraadsverkiezingen plaats. De financiële situatie van de gemeente krijgt ongetwijfeld een belangrijke plaats op de agenda van de nieuwe gemeenteraden en colleges van burgemeester en wethouders. De kaderstellende en controlerende taak van de raad zal meer dan ooit de aandacht vragen. Wij vragen u dan ook te bevorderen dat deze brief met onze aandachts- en verbeterpunten onder de aandacht van de nieuwe raden (en colleges) wordt gebracht. Zij kunnen hiermee dan rekening houden bij het opstellen van de begroting 2023.

Een afschrift van onze brief zenden wij – ter kennisgeving – naar uw college van burgemeester en wethouders.

Naast het financieel toezicht toetsen wij in het kader van het interbestuurlijke toezicht (IBT) ook uw taakuitvoering op de terreinen omgevingsrecht, vergunninghouders en informatie- en archiefbeheer. Deze werkvelden kennen een ander beoordelingsritme. Onze toezichtbrieven hierover ontvangt u op een ander tijdstip.

Wij publiceren de resultaten van ons toezicht op de IBT-kaart. Zie daarvoor op onze website: [interbestuurlijk toezicht](#). Deze brief wordt vanaf 1 maart 2022 ook toegankelijk via deze kaart.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

R.C.L. Strijk
Gedeputeerde Financiën, Organisatie, Economie en Europa

Belanghebbenden kunnen op grond van de Algemene wet bestuursrecht binnen 6 weken na de datum van verzending of uitreiking van dit besluit daartegen bezwaar maken door het indienen van een gemotiveerd bezwaarschrift. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan:

Gedeputeerde Staten van Utrecht, t.a.v. de secretaris van de AWB-Adviescommissie bezwaarschriften van PS en GS,
postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Indien bezwaar is gemaakt kan ook om een voorlopige voorziening worden gevraagd, als er tijdelijke maatregelen nodig zijn waarmee niet tot de beslissing op het bezwaarschrift kan worden gewacht. Het verzoek moet worden gedaan bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht. Bij het verzoek om voorlopige voorziening moet een kopie van het bezwaarschrift worden gevoegd. Hiervoor is griffierecht verschuldigd.

